

BANK SPÓŁDZIELCZY W STASZOWIE

Rok założenia 1899

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Staszowie
podlegająca ujawnieniu**

wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

Staszów, lipiec 2021 r.

Spis treści

<i>I. CELE I STRATEGIE ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA.....</i>	<i>3</i>
<i>II. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO ZASAD ZARZĄDZANIA.....</i>	<i>15</i>
<i>III. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO FUNDUSZY WŁASNYCH.....</i>	<i>15</i>
<i>IV. INFORMACJE W ZAKRESIE PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH .....</i>	<i>22</i>
<i>V. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO BUFORÓW KAPITAŁOWYCH.....</i>	<i>26</i>
<i>VI. INFORMACJE W ZAKRESIE RYZYKA KREDYTOWEGO.....</i>	<i>27</i>
<i>VII. INFORMACJE W ZAKRESIE RYZYKA OPERACYJNEGO.....</i>	<i>33</i>
<i>VIII. INFORMACJE W ZAKRESIE EKSPOZYCJI W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM .....</i>	<i>35</i>
<i>IX. INFORMACJE W ZAKRESIE EKSPOZYCJI NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM.....</i>	<i>38</i>
<i>X. INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI WYNAGRODZEŃ DLA PRACOWNIKÓW, KTÓRYCH DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA MA ISTOTNY WPŁYW NA PROFIL RYZYKA.....</i>	<i>41</i>
<i>XI. INFORMACJE W ZAKRESIE DŹWIGNI FINANSOWEJ.....</i>	<i>43</i>
<i>XII. INFORMACJE NA TEMAT PODEJŚCIA DO RYZYKA PŁYNNOŚCI ZGODNIE Z REKOMENDACJĄ 18 REKOMENDACJI P KNF .....</i>	<i>45</i>
<i>XIII. INFORMACJE ZGODNIE Z ART. 111A USTAWY PRAWO BANKOWE .....</i>	<i>49</i>

I. CELE I STRATEGIE ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA

1. Struktura organizacyjna i zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowanym procesem gromadzenia, udostępniania, analizy danych dotyczących identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania i kontrolowania danego rodzaju ryzyka oraz podejmowania na jej podstawie działań o charakterze proceduralnym, organizacyjnym i wykonawczym, mających na celu redukcję ryzyka do akceptowanego poziomu oraz eliminowanie / ograniczanie negatywnych skutków ekspozycji na ryzyko. Systemy zarządzania ryzykami, w Banku podlegają okresowemu przeglądowi.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia zarządzania ryzykiem oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie procedury zawartej w *Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej*.

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy statutowe Banku oraz wyznaczone komórki organizacyjne i pracownicy.

Organami Banku są:

- 1) Zebrania Grup Członkowskich,
- 2) Zebranie Przedstawicieli,
- 3) Rada Nadzorcza
- 4) Zarząd,

Zasady wyboru, oraz kompetencje organów Banku reguluje Statut.

Zebranie Przedstawicieli jest najważniejszym organem władzy Banku. Funkcje Zebrania Przedstawicieli wykonywane są przez członków (właścicieli) z tytułu prawa własności, które wyznaczają obowiązujące przepisy prawa, Statut i wewnętrzne regulacje Banku.

Rada Nadzorcza jest kolegialnym organem władzy Banku, wybieranym przez Zebranie Przedstawicieli na okres kadencji, pełniącym funkcje nadzorcze, kontrolne i opiniujące we wszystkich dziedzinach działalności Banku. Rada Nadzorcza reprezentuje członków (właścicieli) w okresie pomiędzy Zebraniem Przedstawicieli i bieżąco strzeże ich interesów poprzez nadzór nad działalnością Banku. Pracą Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący.

Zarząd jest organem zarządzającym w Banku, wybieranym przez Radę Nadzorczą na czas nieokreślony. Zarząd uprawniony jest do prowadzenia spraw Banku i reprezentowania go na zewnątrz w zakresie wszelkich czynności związanych z prowadzeniem przez Bank działalności gospodarczej, jak również w sprawach dotyczących działalności Banku jako Spółdzielni. Pracą Zarządu kieruje Prezes. Powołanie Prezesa następuje na wniosek Rady Nadzorczej za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, w trybie ustawowym. Co najmniej 2 członków Zarządu Banku, w tym Prezes Zarządu posiada kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię realizacji strategii zarządzania ryzykiem istotnym, prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostaje z Bankiem w stosunku pracy związanym z pełnioną funkcją. W skład Zarządu wchodzi Prezes i dwóch Wiceprezesów. Powołanie członków Zarządu następuje na wniosek Prezesa Zarządu przez Radę Nadzorczą. Członkiem zarządu nadzorującym zarządzanie ryzykiem istotnym w Banku, zgodnie z art. 22a ust.4 Ustawy Prawo bankowe (...) jest Prezes Zarządu.

Zebrania Grup Członkowskich stanowią członkowie (właściciele) Banku, zamieszkujący lub prowadzący działalność gospodarczą na terenie obsługiwanych przez Bank. Jednym z uprawnień Zebrania Grupy Członkowskiej jest wybór i odwoływanie delegatów na Zebranie Przedstawicieli.

Na dzień 31.12.2020 r. w Banku jako organ opiniodawczy - doradczy działań Komitet Kredytowy (KKB). Jego zasady działania i kompetencje określa regulamin. Prace Komitetu nadzoruje Prezes Zarządu. W Banku mogą działać na stałe lub okresowo komisje, zespoły powołane do wykonania określonych zadań. Powołanie, zmiana, lub likwidacja oraz zakres działania komisji, zespołu następuje w formie uchwały Zarządu Banku.

Przepływ informacji na temat ryzyka przekazywany między organami Banku oraz między Zarządem Banku a poszczególnymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi Banku został sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją – systemem informacji zarządczej w Banku

Spółdzielczym w Staszowie”, zawierającą nazwy raportów/sprawozdań, częstotliwość, odbiorców, terminy sporządzania raportów/sprawozdań dotyczących ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości ryzyka.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku.
3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.
4. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego w Banku Spółdzielczym w Staszowie.”
5. **Sekcja Ryzyk** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania sekcji to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
6. **Stanowisko Zgodności** opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.
7. **Kadra kierownicza i pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowanie tych zdarzeń.

2. Strategie i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Bank wyznacza zadania priorytetowe w celu realizacji celów strategicznych w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Priorytetowy charakter zadań w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku wynika z konieczności dostosowania wewnętrznych procedur oraz organizacji zarządzania Bankiem do zmieniających się regulacji zewnętrznych.

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka.

Ryzyko płynności i finansowania

Proces zarządzania ryzykiem płynności

Płynność finansowa - zdolność do wymiany aktywów na gotówkę, celem uregulowania swoich bieżących zobowiązań; utrzymanie odpowiedniej płynności oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do dostatecznej ilości środków finansowych, aby sprostać obecnemu lub potencjalnemu zapotrzebowaniu na te środki ze strony klientów (deponentów i kredytobiorców) Banku; płynność polega na zdolności do finansowania aktywów, terminowego wywiązywania się ze zobowiązań i przetrwania spadku depozytów w toku sezonowej działalności Banku, jak również w rozmaitych innych dających się przewidzieć warunkach.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cele i zasady oraz miary ryzyka, w ramach których odbywa się zarządzanie ryzykiem płynności Banku, przedstawia „*Polityka płynności i finansowania*” zawarta w założeniach do *Planu ekonomiczno-finansowego*” oraz „*Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Staszowie*” wprowadzone w życie Uchwałami Zarządu i Rady Nadzorczej. Procedury wprowadzają zarówno wewnętrzne miary i limity ryzyka, jak również uwzględniają wymogi wynikające z Rekomendacji P, Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 w sprawie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, oraz Rozporządzenia CRR.

W celu dostosowania wymogów płynnościowych wymaganych przez Rozporządzenie 575/2013, Bank podejmuje odpowiednie działania w celu zmiany struktury aktywów i pasywów.

Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka płynności

Cechy charakteryzujące system pomiaru ryzyka płynności są następujące:

- a) Oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko płynności,
- b) Uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku,
- c) Odbywa się we wszystkich walutach łącznie (po przeliczeniu wszystkich walut na złote według kursu obowiązującego na dzień sporządzenia raportu)

Do pomiaru ryzyka płynności wykorzystywane są dane pochodzące z systemu informatycznego Banku. Systemem wspomagającym pomiar ryzyka płynności jest system sprawozdawczy AS – Analizy i Sprawozdania.

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki; pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:

- a) Stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z pasywów niestabilnych aktywami płynnymi,
- b) Poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
- c) Dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,
- d) Uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
- e) Zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

Wyniki pomiaru płynności stanowią podstawę do wypracowywania strategii zarządzania środkami finansowymi, zapewniając:

- a) Terminowe wywiązywanie się Banku ze zobowiązań finansowych,

- b) Ograniczanie kosztów utrzymania płynności finansowej, do których zalicza się koszty pozyskania środków, a także koszty wymuszonej sprzedaży aktywów Banku,
- c) Uniezależnienie się Banku od niestabilnych źródeł finansowania, które mogą okazać się niedostępne w okresach finansowego załamania lub niekorzystnych zmian na rynku finansowym.

Sekcja Ryzyk dokonuje na każdy dzień sprawozdawczy obliczeń nadzorczych miar płynności, umożliwiających przeprowadzanie przez KNF oceny skuteczności zarządzania płynnością. Średniomiesięczna suma bilansowa przekracza 200 mln zł w związku z czym Bank oblicza nadzorcze miary płynności z udziałem środków obcych stabilnych i niestabilnych.

Raportowanie w zakresie ryzyka płynności odbywa się w cyklach miesięcznych i rocznych do Zarządu Banku oraz kwartalnych do Rady Nadzorczej.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

Z uwagi na średnio-wysokie zaangażowanie w ekspozycje zabezpieczone hipotecznie Bank dokonuje pogłębionej analizy płynności długoterminowej. Zasady ww. analizy określa Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności.

W związku z wejściem w życie Pakietu CRD IV / CRR Bank jest zobowiązany do wyznaczania wskaźnika płynności krótkoterminowej (LCR) oraz wskaźnika pokrycia aktywów wymagających stabilnego finansowania pasywami stabilnymi (NSFR).

W celu wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej zakładającej nagły spadek depozytów o 20%, przy jednoczesnym założeniu konieczności utrzymania wartości wskaźników M2 i M4 na określonym poziomie.

Na dzień 31.12.2020 r. nie było konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności.

Na koniec 2020 roku wzrosła wartość dużych deponentów w wyniku otrzymanych subwencji przez JST oraz w wyniku utrzymującego się wysokiego poziomu środków na kontach z wiosennych programów pomocowych, a także regulowaniem płatności na koniec roku wynikających z zawartych umów. Przyczyniło się to do minimalnego przekroczenia wskaźnika informującego o procentowym udziale największych deponentów w depozytach ogółem. Przekroczenie to uznano za incydentalne. Pozostałe wskaźniki miar płynności utrzymywały się na bezpiecznym poziomie, powyżej ustalonych limitów.

Ryzyko operacyjne

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku przebiega w następujących etapach:

1. Identyfikacja i ewidencja zdarzeń ryzyka operacyjnego,
2. Ocena ryzyka,
3. Monitorowanie ryzyka,
4. Raportowanie ryzyka,
5. Utworzenie bazy danych o zdarzeniach i stratach,
6. Kontrola poziomu ryzyka,
7. Pomiar ryzyka.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku określony jest w następujących dokumentach:

1. Strategia zarządzania ryzykiem,
2. Plan ekonomiczno-finansowy, którego zasady ostrożnego i stabilnego rozwoju zawierają Politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym politykę kadrową.
3. Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym,
4. Polityka bezpieczeństwa informacji,
5. Instrukcja zarządzania systemami informatycznymi,
6. Polityka i Instrukcja zarządzania kadrami,
7. Zasady powierzania czynności i zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem czynności podmiotom zewnętrznym,
8. Regulamin organizacyjny,
9. Instrukcja wdrażania produktów bankowych,
10. Instrukcja rozpatrywania skarg i reklamacji klientów.

Ryzyko operacyjne w Banku jest identyfikowane poprzez rejestrację zdarzeń operacyjnych. Ryzyko operacyjne jest identyfikowane i rejestrowane w celu rozpoznawania profilu oraz monitorowania poziomu tego ryzyka.

Każde zdarzenie zarejestrowane w Banku przypisywane jest do odpowiedniej linii biznesowej. W Banku wyróżnia się 3 następujące linie biznesowe:

- a) bankowość komercyjna
- b) bankowość detaliczna
- c) płatności i rozliczenia

Identyfikacja ryzyka operacyjnego dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku odbywa się na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych i dokonywana jest poprzez:

- a) określenie źródeł i czynników powstawania ryzyka;
- b) identyfikację zdarzeń operacyjnych oraz wyjaśnienie przyczyn tych zdarzeń;
- c) identyfikację i analizę zagrożeń dla poszczególnych obszarów;

Identyfikacja zdarzeń operacyjnych dokonywana jest na podstawie:

- a) doświadczeń własnych;
- b) niezgodności z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
- c) prowadzonej ewidencji zdarzeń;

Celem oceny wielkości i wpływu ryzyka operacyjnego, jest rozpoznanie jego rodzajów, miejsc występowania zagrożeń, badanie możliwego negatywnego wpływu oraz zabezpieczenia się Banku przed jego niepożądanym działaniem;

Pomiar ryzyka przeprowadzany jest z wykorzystaniem analizy limitów i wskaźników KRI.

Opracowany proces zarządzania ryzykiem operacyjnym ma zapewnić bankowi akceptowalny poziom ryzyka, który został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą w „*Planie ekonomiczno-finansowym Banku Spółdzielczego w Staszowie*”, a zobrazowany w ustalonych limitach alokacji funduszy własnych na dane ryzyko.

Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka operacyjnego

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku. Monitorowanie ryzyka operacyjnego zapewnia:

- a) zachowanie odpowiedniego (akceptowalnego) poziomu ryzyka poprzez podejmowanie odpowiednich działań minimalizujących to ryzyko,
- b) odpowiednio szybką reakcją na pojawiające się zdarzenia ryzyka operacyjnego.

Głównym celem systemu raportowania ryzyka operacyjnego jest ograniczenie i zapobieganie stratom powstałym wskutek zaistnienia zdarzeń ryzyka operacyjnego. Zadaniem tego systemu jest:

- a) bieżące informowanie o zaistniałych w Banku zdarzeniach ryzyka operacyjnego,
- b) okresowe raportowanie o funkcjonowaniu obszarów działalności Banku szczególnie narażonych na ryzyko operacyjne.

Sekcja Ryzyk raz na kwartał sporządza informację o profilu, poziomie i zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Informacja przedstawia:

- a) wyniki przeprowadzonych przeglądów ryzyka operacyjnego,
- b) podstawowe wskaźniki charakteryzujące ryzyko operacyjne (KRI),
- c) istotne wydarzenia i zagrożenia w Banku,
- d) wnioski i zalecenia.

Ryzyko stopy procentowej

Proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wyniki finansowe oraz w konsekwencji na kształtowanie się poziomu funduszy własnych Banku. Wyznaczony poziom ryzyka stopy procentowej stanowi pochodną wielkości i kierunków zmian stóp procentowych oraz wielkości i terminów przeszacowania (zmiany poziomu oprocentowania) pozycji generujących przychody z tytułu odsetek i koszty odsetkowe.

Założeniem Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania, mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych a przez to na zmiany przychodów i kosztów. W konsekwencji ma to utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów (funduszy własnych).

W ramach ryzyka stopy procentowej wyodrębnia się cztery zasadnicze kategorie ryzyka:

- a) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
- b) ryzyko zmiany wyniku odsetkowego,
- c) ryzyko bazowe,
- d) ryzyko opcji klienta,

Najważniejsza część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych w największym stopniu wpływa na poziom zmian dochodu odsetkowego.

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej,
- testy warunków skrajnych,
- metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej Banku.

Funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem;
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej zawarta w założeniach do Planu ekonomiczno-finansowego;
- 3) Instrukcja zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na:

- a) analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,
- b) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
- c) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
- d) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,

- e) przestrzeganiu ustalonych limitów,
- f) realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:

- a) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
- b) wydłużanie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,
- c) skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
- d) zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
- e) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
- f) wykorzystanie zabezpieczających instrumentów finansowych,
- g) zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- h) zmianę strategii kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oparte jest m.in. na następujących zasadach:

- a) pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki stopy procentowej,
- b) zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej koncentrującego się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy
- c) ograniczanie ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiedniego kształtowania struktury aktywów i pasywów.

Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma charakter:

- a) skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku,
- b) całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych.

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje aktywów i pasywów.

Sekcja Ryzyk w ramach analizy ryzyka stopy procentowej m.in. sporządza:

- a) zestawienie struktury aktywów i pasywów oprocentowanych, z wyliczonym średnioważonym oprocentowaniem;
- b) zestawienie niedopasowania (luki) w poszczególnych przedziałach przeszacowania, dla aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych sklasyfikowanych według podziału na grupy;
- c) scenariusze zmian wyniku odsetkowego;
- d) obliczenia podstawowych wskaźników związanych z aktywami i pasywami oprocentowanymi;
- e) zestawienie poziomu wykorzystania obowiązujących w Banku limitów, ograniczających poziom ryzyka stopy procentowej;
- f) wyliczenia kapitału wewnętrznego – miesięcznie na potrzeby sprawozdawczości COREP;
- g) zestawienie kapitału wewnętrznego w okresach kwartalnych;
- h) scenariusze zmian wartości ekonomicznej Banku

Niedopasowanie (luka) wyznaczone jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych w poszczególnych przedziałach przeszacowania.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu i w cyklach kwartalnych na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Wyznaczone przez Bank limity dotyczące ryzyka stopy procentowej monitorowane są przez Sekcję Ryzyk.

Ryzyko braku zgodności

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany jest przez stanowisko zgodności (przy ewentualnym wsparciu innych komórek pierwszej i drugiej linii obrony) i jest to proces identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

Zapewnienie zgodności - zapewnianie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, odpowiednio poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Poziomami zarządzania (liniami obrony przed ryzykiem) są:

1. **Pierwsza linia** – działanie komórek i jednostek organizacyjnych obejmujące:
  1. bieżące zapewnianie zgodności w toku operacji - poprzez odpowiednie stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności (np. przeglądy zarządcze, udział w sporządzaniu analizy luk regulacyjnych, wydawanie zaleceń po dokonanych testach poziomych pierwszej linii obrony, dostarczanie danych do wyznaczania wartości wskaźników ryzyka braku zgodności) oraz mechanizmów kontrolnych (np. procedur, podziału zadań, autoryzacji operacji, uzyskiwania autoryzacji projektów regulacji wewnętrznych) w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych - poprzez przestrzeganie odpowiednich przepisów i regulacji wewnętrznych,
  2. dbałość o zgodność w toku projektowania regulacji wewnętrznych dotyczących realizacji procesów Banku
  3. udział w realizacji procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności – np. w identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu oraz raportowaniu na temat ryzyka, w zakresie nie zastrzeżonym dla stanowiska zgodności
  4. przeprowadzanie szkoleń pracowników przez właściwe komórki
  5. niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach monitorowania poziomego (weryfikacja bieżąca oraz testy poziome).
2. **Druga linia** – obejmuje działanie stanowiska zgodności a także współpracujących z nią innych komórek/stanowisk drugiej linii obrony, w zakresie:
  1. stosowania mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
  2. niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych - weryfikacja bieżąca pozioma oraz testy poziome,
  3. niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach monitorowania pionowego (weryfikacja bieżąca pionowa oraz testy pionowe),
  4. realizacji procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności - identyfikacja, pomiar, monitorowanie oraz raportowanie na temat ryzyka.
  5. stosowania mechanizmów kontrolnych dotyczących stanowiska zgodności – np. przestrzeganie regulacji wewnętrznych dotyczących działania stanowiska zgodności, zachowania podziału zadań, niezależności komórki, szkoleń jej pracowników w zakresie związanym z zapewnianiem zgodności i przepisami prawa lub regulacyjnymi;
  6. stosowania mechanizmów kontrolnych w zakresie zapewniania zgodności dotyczących innych komórek drugiej linii obrony – np. przestrzeganie regulacji wewnętrznych dotyczących działania komórek, w zakresie procedur działania, właściwego podziału zadań, uzyskiwania autoryzacji projektów regulacji wewnętrznych, szkoleń pracowników w zakresie związanym z zapewnianiem zgodności i przepisami prawa lub regulacyjnymi;

3. Trzecia linia – niezależna ocena adekwatności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności poprzez działanie komórki audytu wewnętrznego realizowanego przez System Ochrony Zrzeszenia BPS.

Zarządzanie zgodnością wyznacza „*Polityka zgodności Banku Spółdzielczego w Staszowie*” i jest w Banku realizowane w celu zapewnienia przestrzegania przepisów prawa, regulacji i zaleceń nadzorczych, a także standardów rynkowych. Podstawowym celem realizacji Polityki w Banku jest uzyskanie stanu, w którym wszelkie działania Banku, jego organów i pracowników są w maksymalnym stopniu zgodne z przyjętymi przepisami prawnymi, regulacjami wewnętrznymi, a także standardami rynkowymi.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Banku obejmuje:

- 1) Identyfikację ryzyka – poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych - na podstawie uzyskiwania informacji wewnętrznych i zewnętrznych o wymaganiach w zakresie zgodności,
- 2) ocenę ryzyka – poprzez jego pomiar lub szacowanie,
- 3) kontrolę ryzyka – poprzez projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 4) monitorowanie – wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności
- 5) raportowanie - na temat ryzyka braku zgodności – do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu audytu.

Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka braku zgodności

1. Stanowisko zgodności jest odpowiedzialne za kompleksowe raportowanie wyników:
  - a) identyfikacji ryzyka braku zgodności, w tym obejmujących istotne zmiany w przepisach prawa, regulacjach wewnętrznych i standardach rynkowych,
  - b) oceny ryzyka braku zgodności, w tym obejmujących zestawienie ocen ryzyka braku zgodności wskazujących na wysoki poziom ryzyka,
  - c) kontroli ryzyka braku zgodności, w tym obejmujących zestawienie najważniejszych rodzajów mechanizmów kontroli ryzyka,
  - d) monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, w tym obejmujących zestawienie statusów wdrożenia mechanizmów kontroli ryzyka, przypadków korekty oceny ryzyka oraz wyników testowania pionowego,
2. Raporty przekazywane są z częstotliwością kwartalną, przez Stanowisko zgodności Zarządowi Banku, Radzie Nadzorczej i/ lub Komitetowi Audytu.
3. Jednocześnie, w przypadku gdy zidentyfikowana wielkość ryzyka braku zgodności jest wysoka lub krytyczna, niezbędne informacje w tym zakresie powinny być przekazywane przez Stanowisko zgodności niezwłocznie do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz do komórki audytu wewnętrznego w SSOZ.

Szczególnym rodzajem raportowania są raporty sporządzane doraźnie, dotyczące wewnętrznych postępowań wyjaśniających, składane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej na skutek przeprowadzonego postępowania. Raporty dotyczące wewnętrznych postępowań wyjaśniających sporządzane są przez Stanowisko zgodności.

Zarząd i odpowiednio Rada Nadzorcza są informowane niezwłocznie w przypadku gdy zidentyfikowana wielkość ryzyka braku zgodności jest wysoka lub krytyczna, w tym o ważnych zagrożeniach, incydentach skutkujących konsekwencjami o znaczącej skali.

Stanowisko zgodności w ramach monitoringu ryzyka sporządza coroczną ocenę zgodności działania Banku z „Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” i przedstawia ją Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Kontrola adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem braku zgodności, a także kontrola działania Stanowiska zgodności dokonywana jest przez audyt wewnętrzny sprawowany przez SSOZ BPS.

Ryzyko kredytowe

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe - ryzyko poniesienia straty finansowej spowodowanej brakiem zdolności klienta do obsługi długu albo odmową wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy wobec Banku. Ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych. Obejmuje ono działalność kredytową oraz działalność na rynku hurtowym (lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe itp.). Na ryzyko kredytowe składają się również: ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji w Banku przebiega w następujących etapach:

1. Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
2. Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity) - zarządzanie ryzykiem koncentracji,
3. Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
4. Wdrażanie technik redukcji ryzyka,
5. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym,
6. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
7. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
8. Testy warunków skrajnych,
9. Weryfikacja przyjętych procedur,
10. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych Bank zarządza:

- a) ryzykiem kredytowym,
- b) ryzykiem koncentracji zaangażowań,
- c) ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
- d) ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- e) ryzykiem rezydualnym.

Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka kredytowego

1. Ryzyko kredytowe Banku z uwzględnieniem ryzyka koncentracji rozpatrywane jest w dwóch aspektach:
  - a) ryzyka pojedynczej transakcji,
  - b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.
2. Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia.
3. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

4. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem, zgodnie z obowiązującymi procedurami, zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.
5. Zarządzanie ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:
  - 1) Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów.
  - 2) Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej dostępnych baz danych.
  - 3) Prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów.
  - 4) Bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych.
  - 5) Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych.
  - 6) Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami.
  - 7) Kontroli działalności kredytowej.
  - 8) Rozdzieleniu funkcji budowy modeli statystycznych oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.
6. Zarządzanie ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:
  - 1) Dywersyfikacji (limity koncentracji) oraz monitorowania i raportowania ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji, związanego ze zbyt dużym zaangażowaniem banku:
    - a) wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
    - b) w ten sam sektor gospodarczy;
    - c) w ten sam rodzaj zabezpieczenia;
    - d) wobec tego samego produktu i instrumentu finansowego.
  - 2) Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
  - 3) Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
  - 4) Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego.
  - 5) Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
  - 6) Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
    - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
    - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka,
    - c) podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu, nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym pełni Prezes Zarządu,
    - d) przydzieleniu nadzoru nad wdrożeniem i realizacją Polityki kredytowej, w tym polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie i ryzyka koncentracji Wiceprezesowi Zarządu ds. Handlowych,
    - e) prawidłowym przepływie informacji,
    - f) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
    - g) nadzorze nad działalnością kredytową,
    - h) organizacji odpowiedniego systemu kontroli.
7. Z uwagi, że monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji prezentowane jest na podmioty szczegółowo, Bank rezygnuje z prezentowania w ramach linii biznesowych.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu i w cyklach kwartalnych na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Wyznaczone przez Bank limity dotyczące ryzyka kredytowego monitorowane są przez Sekcję Ryzyk.

Ryzyko rynkowe (walutowe)

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym (walutowym)

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany i jednoczesnym utrzymywaniu pozycji walutowej na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Banku. Podstawowym celem Banku będzie utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie powodującej konieczności utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.

Na rynku walutowym, Bank będzie przykładął szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i będzie prowadził ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka walutowego ograniczony jest poprzez limity pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut).

Zakres i rodzaj systemów raportowania oraz pomiaru ryzyka walutowego

Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczone są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP.

Analiza ryzyka walutowego jest przedstawiana Zarządowi w okresach miesięcznych za wyjątkiem testów warunków skrajnych, które przeprowadzane są w okresach kwartalnych.

Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczne informacje z zakresu ryzyka walutowego w okresach kwartalnych za wyjątkiem testów warunków skrajnych, które przedstawiane są raz w roku.

Członek Zarządu nadzorujący ryzyko istotne przekazuje informacje dotyczące ryzyka walutowego dla Komitetu Audytu.

3. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczania ryzyka oraz strategii i procesy monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko

W ramach systemu zabezpieczania i ograniczania ryzyka Bank stosuje system limitów wewnętrznych oraz podejmuje działania adekwatne do rodzaju ewentualnego zagrożenia.

4. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem oraz oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka, kluczowe wskaźniki i dane liczbowe

Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dającego pewność, że stosowane systemy zarządzania są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku zawiera **Załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu.

Oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka, kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem, w tym interakcji między profilem a tolerancją na ryzyko zawiera **Załącznik nr 2** do niniejszego dokumentu.

II. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO ZASAD ZARZĄDZANIA

a. *Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego*

Pan Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Staszowie pełnił funkcję członka zarządu Stowarzyszenia Miodowy Młyn.

b. *Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków Zarządu Banku oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej oraz Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu banku, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane*

Bank z uwagi na skalę działalności nie stosował strategii w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

c. *Posiadanie przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły*

Na dzień publikacji niniejszych informacji, Bank nie posiadał wydzielonego komitetu ds. ryzyka. Komitet działający w oparciu o „Regulamin działania Komitetu Zarządzania Ryzykami w Banku Spółdzielczym w Staszowie” został zlikwidowany z dn. 30.04.2017 r.

d. *Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu Banku*

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty „Instrukcją - System informacji zarządczej Banku Spółdzielczego w Staszowie” definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania informacji dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowany do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO FUNDUSZY WŁASNYCH

1. *Uzgodnienie pozycji funduszy własnych*

Fundusze własne Banku Spółdzielczego w Staszowie na dzień 31.12.2020 r. tworzą:

1. Kapitał Tier I w kwocie 24 523 649,37 zł w skład, którego wchodzi:
  - a. Kapitał podstawowy Tier I w kwocie 24 523 649,37 zł
  - b. Kapitał dodatkowy Tier I w kwocie 0,00 zł
2. Kapitał Tier II w kwocie 0,00 zł

Pozycje Kapitału podstawowego Tier I obejmują:

- a) instrumenty kapitałowe, o ile spełnione zostały warunki określone w art. 28, lub w stosownych przypadkach, w art. 29 i związane z nimi aż do emisyjne,
- b) zyski zatrzymane, zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne przed podjęciem formalnej decyzji potwierdzającej ostateczny wynik w danym roku wyłącznie po uzyskaniu zgody KNF, zweryfikowane przez biegłych rewidentów oraz pomniejszone o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy,
- c) skumulowane inne całkowite dochody, Banki sporządzające sprawozdanie finansowe na podstawie ustawy o rachunkowości zaliczają do tej pozycji kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja ta jest

powiększona o aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego i pomniejszona o rezerwę z tytułu z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
d) pozostałe kapitały rezerwowe,
e) fundusz ogólnego ryzyka bankowego.

Odliczenia od Kapitału podstawowego Tier I obejmują pozycje:

- a) strata za bieżący rok obrotowy,
- b) korekty wartości wynikające z tytułu wymogów ostrożnej wyceny aktywów wycenionych według wartości godziwej,
- c) wartości niematerialne i prawne wyceniane według wartości bilansowej,
- d) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
- e) posiadane przez Bank udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I, w tym instrumenty własne,
- f) udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
- g) udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- h) udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- i) kwota ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym, kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250%, jeżeli Bank oblicza tę kwotę ekspozycji jako rozwiązanie alternatywne,
- j) kwotę niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych.

Na dzień 31.12.2020 r. Kapitał Tier II wynosił 0,00 tys. zł. z uwagi na nieposiadanie pozycji kwalifikujących się do Kapitału Tier II.

2. Warunki dotyczące instrumentów tworzących fundusze własne

Kapitał rezerwowy - Fundusz zasobowy tworzony jest z wpłat wpisowego wnoszonego przez osoby ubiegające się o członkostwo w Banku, oraz odpisu z zysku Banku dokonywanego przez Zebranie Przedstawicieli. Zgodnie ze statutem przeznaczony na pokrycie straty bilansowej Banku lub na inne cele.

Skumulowane inne całkowite dochody - Bank sporządzając sprawozdanie finansowe na podstawie ustawy o rachunkowości zalicza do tej pozycji kapitał z aktualizacji wyceny.

Inne wartości niematerialne i prawne zakupione przez Bank licencje, oprogramowania skorygowane o odpisy amortyzacyjne, wykazywane według wartości bilansowej netto.

Zyski zatrzymane - oznaczające zyski i straty wynikające z ostatecznego zastosowania wyniku finansowego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości (art. 4 ust. 1 pkt 123 Rozporządzenia CRR).

3. Fundusze własne zgodnie z Rozporządzeniem PEiR (UE) nr 575/2013 - stan na dzień 31.12.2020 roku, wg załącznika nr IV Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013 przedstawione w części dotyczącej banku.

Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe			ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	533 200,00	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29,
	w tym: instrument typu 1		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust 3
	w tym: instrument typu 2		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust 3
	w tym: instrument typu 3		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust 3
2	Zyski zatrzymane		art. 26 ust. 1 lit. c)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	24 175 861,71	art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego		art. 26 ust. 1 lit. f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I		art. 486 ust. 2
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)		art. 84
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend		art. 26 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	24 709 061,71	Suma wierszy 1-5a
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	- 38 467,57	art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 146 944,77	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37
9	Zbiór pusty w UE		
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		art. 33 ust. 1 lit. a)
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40 i 159

13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		art. 32 ust. 1
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		art. 33 ust. 1 lit. b)
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45 i 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79
20	Zbiór pusty w UE		
20 a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		art. 36 ust. 1 lit. k)
20 b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91
20 c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii) art. 243 ust. 1 lit. b) art. 244 ust. 1 lit. b) art. 258
20 d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a)
22	Kwota przekraczająca próg 15 % (kwota ujemna)		art. 48 ust. 1
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b)

24	Zbiór pusty w UE		
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		art. 36 ust. 1 lit c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a)
25 a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. a)
25 b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. l)
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. j)
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 185 412,34	Suma wierszy 7-20a, 21, 22 oraz 25a-27
29	Kapitał podstawowy Tier I	24 523 649,37	Wiersz 6 minus wiersz 28
Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty			
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		art. 51 i 52
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		art. 486 ust. 3
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich		art. 85 i 86
35	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		art. 486 ust. 3
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi		Suma wierszy 30, 33 i 34
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)		art. 52 ust. 1 lit. b), art. 56 lit. a), art. 57
38	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 56 lit. b), art. 58
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. c), art. 59, 60 i 79

40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. d), art. 59 i 79
41	Zbiór pusty w UE		
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)		art. 56 lit. e)
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I		Suma wierszy 37-42
44	Kapitał dodatkowy Tier I		Wiersz 36 minus wiersz 43
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	24 523 649,37	Suma wierszy 29 i 44
Kapitał Tier II: Instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		Art. 62 i 63
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II		art. 486 ust. 4
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		art. 87 i 88
49	w tym przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		art. 486 ust. 4
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		art. 62 lit.c) i d)
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi		
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 66 lit. b), art. 68
54	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 66 lit. c), art. 69, 70 i 79

55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 66 lit. d), art. 69 i 79
56	Zbiór pusty w UE		
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II		Suma wierszy 52-56
58	Kapitał Tier II		Wiersz 51 minus wiersz 57
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	24 523 649,37	Suma wierszy 45 i 58
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	116 644 963,02	
Współczynniki i bufor kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	21,02%	art. 92 ust. 2 lit. a),
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	21,02%	art. 92 ust. 2 lit. b)
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	21,02%	art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	2,5%	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130, 131, 133 -
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%	-
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego		
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego		
67 a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128
69	[nieistotne w przepisach unijnych]		
70	[nieistotne w przepisach unijnych]		
71	[nieistotne w przepisach unijnych]		
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed ważeniem ryzyka)			
72	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 66 lit. c), art. 69, 70
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48

74	Zbiór pusty w UE		
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II			
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową		art. 62
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		art. 62
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)			
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5

IV. INFORMACJE W ZAKRESIE PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

1. Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań

W szacowaniu kapitału Bank Spółdzielczy w Staszowie wylicza minimalne (regulacyjne) wymogi kapitałowe w następujący sposób:

- 1) w zakresie ryzyka kredytowego obliczany metodą standardową
- 2) w zakresie ryzyka operacyjnego obliczany metodą wskaźnika bazowego
- 3) z tytułu ryzyka walutowego Bank wyznacza wymóg kapitałowy metodą podstawową

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Kapitał wewnętrzny to ustalony przez Bank kapitał mający na celu pokrycie wszystkich zidentyfikowanych w trakcie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego istotnych rodzajów ryzyka występujących w jego działalności oraz czynników otoczenia gospodarczego.

W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do sprecyzowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka. Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka. Proces szacowania kapitału wewnętrznego opiera się na rzetelnych wynikach oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe (wyniki metod szacowania kapitału) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników stosowanych modeli. Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena. Niezależnie od wymaganych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany, w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego przez Bank, obejmuje w szczególności:

- 1) pisemne zasady procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka w działalności Banku,
- 2) proces ustalania (alokacji) kapitału w zależności od poziomu ryzyka w Banku (opisujący przekształcanie miar ryzyka w ujęciu ilościowym ryzyka w wymogi kapitałowe),
- 3) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału),
- 4) system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego podlega przeglądowi i weryfikacji nie rzadziej niż raz do roku. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego podlega przeglądowi i jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank. Przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego dokonuje Sekcja Ryzyk.

Za ryzyka istotne uznane są te ryzyka, które:

- a) stanowią podstawę do wyliczenia kapitału regulacyjnego, określającego podstawową prawną normę ostrożnościową ograniczającą ryzyko działania Banku (ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe/walutowe),
- b) wymienione są w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r. i podlegają bieżącemu zarządzaniu i monitorowaniu nie zaliczone do ryzyk trudno mierzalnych,
- c) inne ryzyka, w tym trudnomierzalne, których poziom jest uznany przez Bank za istotny, zgodnie z metodyką stanowiącą Załącznik nr 1 do procedury ICAAP. Do ryzyk trudnomierzalnych Bank zalicza w szczególności:
  1. ryzyko cyklu gospodarczego,
  2. ryzyko strategiczne,
  3. ryzyko utraty reputacji,
  4. ryzyko transferowe,
  5. ryzyko rezydualne,
  6. ryzyko modeli,

7. ryzyko kapitałowe,
8. ryzyko biznesowe.
9. ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej
10. ryzyko bancassurance
11. ryzyko bezpieczeństwa usług płatniczych
12. ryzyko outsourcingu

Dokonywane są oceny kompletności i adekwatności przyjętej w Banku Instrukcji ICAAP, w tym oceny poziomu dostosowania procesu szacowania kapitału wewnętrznego do skali i charakteru działalności Banku, uwzględniając zidentyfikowane ryzyka istotne. Dokonywane są oceny adekwatności kapitałowej, w tym: wystarczalności utrzymywanego przez Bank kapitału na pokrycie ryzyka występującego w działalności oraz zgodność wyników Banku z ustalonymi celami w zakresie adekwatności kapitałowej w okresie objętym przeglądem.

Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych ryzyk w tys. zł.	
Ryzyko kredytowe	7 997,05
Ryzyko operacyjne	1 334,55
Ryzyko walutowe	0,00
CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY	9 331,60

Współczynnik Kapitału podstawowego Tier I	21,02
Współczynnik Kapitału Tier I	21,02
Łączny współczynnik kapitałowy	21,02

Fundusze własne: 24 523,65 tys. zł.

W celu wyznaczenia kapitału wewnętrznego Bank określa wartości kapitału na następujące rodzaje ryzyka: ryzyko kredytowe w tym ryzyko koncentracji, ryzyko rynkowe (walutowe), ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, ryzyko płynności.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank dokonał zestawienia poziomu wymaganych kapitałów dla każdego rodzaju ryzyka w tys. zł.

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg banku kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	7 997,05	7 997,05	0
Ryzyko operacyjne	1 334,55	1 334,55	0
Ryzyko rynkowe (walutowe)	0	0	0
Łączny wymóg na powyższe ryzyka	9 331,60	9 331,60	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań z tego:	0	0	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	0	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	0	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	0	0
koncentracji tego samego produktu bankowego i instrumentu finansowego	0	0	0

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej z tego:	0	0	0
ryzyko przeszacowania	0	0	0
ryzyko bazowe	0	0	0
ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	0	0	0
ryzyko opcji klienta	0	0	0
Ryzyko płynności i finansowania	0	0	0
Kapitał wewnętrzny	9 331,60	9 331,60	0

2. Wymogi kapitałowe stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej kategorii ekspozycji określonych w art. 112 Rozporządzenia 575/2013 w tys. zł.

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Kwota stanowiąca 8% ekspozycji ważonej ryzykiem
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	146 646,70	0,00	0,00
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	69 436,17	13 887,23	1 110,98
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	310,84	310,84	24,87
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00	0,00	0,00
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,00	0,00	0,00
6.	Ekspozycje wobec instytucji	73 403,77	480,37	38,43
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	7 802,54	6 701,47	536,12
8.	Ekspozycje detaliczne	13 824,21	9 513,60	761,09
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	44 878,19	41 256,14	3 300,49
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 667,45	14 418,99	1 153,52
11.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00	0,00
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00	0,00
13.	Ekspozycje z tytułu należności od instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,00	0,00	0,00
14.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	5 048,00	5 048,00	403,84
15.	Ekspozycje kapitałowe	3 070,95	3 070,95	245,68
16.	Inne ekspozycje	10 866,20	5 275,54	422,04
	RAZEM	385 955,02	99 963,13	7 997,06

3. Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka walutowego i do działalności zaliczanej do portfela handlowego dla dużych ekspozycji przekraczających limity

Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0, jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych.

Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe na 31.12.2020 r. wyniósł 0,00 zł.

Wymogi z tytułu dużych ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego, oblicza się zgodnie z art. 397 Rozporządzenia 575/2013. Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie posiadał pozycji zaliczanych portfela handlowego. Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do działalności zaliczanej do portfela handlowego dla dużych ekspozycji przekraczających limity w zakresie, w jakim Rozporządzenie CRR zezwala na przekroczenie tych limitów wyniósł 0,00 zł.

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego.

Wskaźnik stanowi średnią za okres trzech lat obrotowych, wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji z rachunku zysków i strat Banku:

1. odsetki należne i podobne przychody (przychody z tytułu odsetek)
2. odsetki do zapłaty i podobne opłaty (koszty z tytułu odsetek)
3. należności z tytułu prowizji/opłat (przychody z tytułu prowizji)
4. koszty z tytułu prowizji/opłat (koszty z tytułu prowizji)
5. przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu (przychody z udziałów lub akcji pozostałych papierów wartościowych)
6. zysk netto lub strata netto z operacji finansowych (wynik operacji finansowych)
7. wynik z pozycji wymiany
8. pozostałe przychody operacyjne

Każda pozycja rachunku wyników musi być uwzględniana odpowiednio ze znakiem dodatnim lub ujemnym. Wyniku za którekolwiek z trzech lat obrotowych, jeżeli jest ujemny lub równy zero, nie uwzględnia się w obliczeniach średniej. Średnią oblicza się na koniec roku obrotowego na podstawie wyników z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów. Jeżeli dane finansowe nie zostały zbadane przez biegłego rewidenta, Bank wykorzystuje dane szacunkowe. Po uzyskaniu opinii z badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta Bank dokonuje niezwłocznie stosownej aktualizacji wyliczeń wskaźnika.

Wskaźnik wylicza się jako iloraz sumy dodatnich wartości wyników oraz liczby lat z dodatnimi wartościami wyników. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stanowi 15% wskaźnika. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 31.12.2020 r. wyniósł 1 334,55 tys. zł.

V. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO BUFORÓW KAPITAŁOWYCH

Bank zobowiązany jest do utrzymania wymogu połączonego na który składa się bufor zabezpieczający, antycykliczny i systemowy.

1) Bufor zabezpieczający:

- a) Bank utrzymuje kwotę kapitału podstawowego Tier I, dodatkową w stosunku do kapitału podstawowego Tier I utrzymywanego na potrzeby spełniania wymogu w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 92 ust. 1 rozporządzenia 575/2013, w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 tego rozporządzenia na zasadach indywidualnej i skonsolidowanej (bufor zabezpieczający). Poziom bufora obowiązuje od 01.01.2019 r.

2) Bufor antycykliczny:

- a) Bank utrzymuje kwotę kapitału podstawowego Tier I, dodatkową w stosunku do kapitału podstawowego Tier I utrzymywanego na potrzeby spełniania wymogu w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 92 ust. 1 rozporządzenia 575/2013, na poziomie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 tego rozporządzenia, pomnożonej przez średnią ważoną wskaźnika bufora antycyklicznego.
- b) Wskaźnik bufora antycyklicznego dla instytucji wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wielkość ta obowiązuje od 01.01.2016 r. do czasu jego zmiany przez Ministerstwo Finansów w drodze rozporządzenia.

3) Bufor systemowy

- a) Wskaźnik bufora ryzyka systemowego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18.03.2020r. uchylającym rozporządzenie z dnia 01.09.2017r. w sprawie ryzyka systemowego wynosi 0,00% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia nr 575/2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych.

Na dzień 31.12.2020 r. bufor zabezpieczający wynosił 2 916,12 tys. zł, bufor systemowy wynosił 0,00 tys. zł. Wymóg połączonego bufora wynosił 2 916,12 tys. zł.

VI. INFORMACJE W ZAKRESIE RYZYKA KREDYTOWEGO

1. Definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości z rozpoznaną utratą wartości – stosowane dla celów rachunkowości

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.

Za należności przeterminowane przyjmowano nie zapłacone przez klienta Banku raty kredytu i/lub odsetek w terminie wynikającym z zawartych z Bankiem umów. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznawano utraty wartości, chyba, że inne dostępne informacje wskazywały na jej wystąpienie. Utrata wartości należności oznaczała, że dla danej należności przewidywano, że Bank nie odzyska w przyszłości całości lub części kredytu i/lub odsetek.

2. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Tworzenie i rozwiązywanie rezerw celowych dokonywane jest automatycznie w systemach informatycznych Banku, z uwzględnieniem pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw celowych oraz aktualnej klasyfikacji ekspozycji kredytowej.

Rezerwy celowe tworzy się w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- a) kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- b) kategorii "pod obserwacją",
- c) grupy "zagrożone" - w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych oraz zobowiązania pozabilansowe, ale z uwzględnieniem przewidywanej w związku z restrukturyzacją zadłużenia kwoty umorzenia części ekspozycji kredytowej.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- a) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek
- b) kryterium ekonomiczno – finansowe – badanie sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych wg kryterium terminowości do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się na bieżąco w sposób automatyczny z wykorzystaniem systemu ewidencyjno – księgowego Banku.

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych wg kryterium ekonomiczno – finansowego Bank dokonuje kwartalnie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz. U. Nr 235 poz. 1589 z późn. zm.). Gdy Bank uzna, że informacje uzyskane o kliencie, jego sytuacji ekonomicznej bądź ekspozycji kredytowej w trakcie miesiąca nie będącego ostatnim miesiącem w kwartale, powodują zmianę oceny poziomu ryzyka kredytowego związanego z kredytowaniem tego klienta, Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, w którym stwierdzono zmianę poziomu ryzyka kredytowego.

Rezerwy celowe tworzy się w ciężar kosztów. Rezerwy celowe tworzy się, aktualizuje co do wysokości, oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych. Ekspozycje kredytowe stanowiące należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne odpisuje się w ciężar utworzonych na nie rezerw

celowych i odpisów aktualizacyjnych. Ekspozycje kredytowe, z wyłączeniem zobowiązań pozabilansowych lub inne aktywa umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają uprzednio utworzone rezerwy, w kwocie umorzonej, przedawnionej lub nieściągalnej. Zmniejszenia dokonuje się po terminie wydania odpowiedniej decyzji, nie później jednak niż w terminie najbliższej klasyfikacji. Rozwiązanie rezerw celowych i odpisów następuje po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia.

3. Całkowita kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na kategorie ekspozycji

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020 r. w tys. zł.	Średnia kwota w 2020 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	146 646,70	109 613,70
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	69 436,17	69 431,73
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	310,84	267,77
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00	0,00
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,00	0,00
6.	Ekspozycje wobec instytucji	73 403,77	73 518,05
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	7 802,54	3 999,13
8.	Ekspozycje detaliczne	13 824,21	15 247,06
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	44 878,19	55 604,56
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 667,45	4 428,09
11.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00
13.	Ekspozycje z tytułu należności od instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,00	0,00
14.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	5 048,00	3 672,86
15.	Ekspozycje kapitałowe	3 070,95	2 413,04
16.	Inne ekspozycje	10 866,20	11 294,38
RAZEM		385 955,02	349 490,37

Z uwagi na charakter prowadzonej działalności, tj. wyłącznie na terenie kraju (lokalnie), rozkład geograficzny w podziale na obszary nie występował (brak ekspozycji poza granicami Polski).

4. Rozkład ekspozycji w zależności od branży z podziałem na kategorie w tys. zł.

Kategoria	Wartość ekspozycji
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	146 646,70
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych, w tym:	69 436,17
<i>Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne</i>	55 895,64
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego, w tym:	310,84
<i>Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości</i>	310,84
Ekspozycje wobec instytucji	73 403,77
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, w tym:	7 802,54
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	115,94
<i>Transport i gospodarka magazynowa</i>	165,20
<i>Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle</i>	58,62
Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne, w tym:	13 824,21
<i>Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna</i>	94,60
<i>Informacja i komunikacja</i>	71,13
<i>Budownictwo</i>	247,16
<i>Transport i gospodarka magazynowa</i>	55,21
<i>Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli</i>	1 045,91
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	2 291,17
<i>Przetwórstwo przemysłowe</i>	225,76
<i>Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości</i>	53,14
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach, w tym:	44 878,19
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	4 897,13
<i>Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli</i>	3 489,40
<i>Budownictwo</i>	1 047,39
<i>Transport i gospodarka magazynowa</i>	538,64
<i>Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna</i>	738,03
<i>Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości</i>	5 841,36
<i>Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię el., gaz, parę wodną, wodę i powietrze</i>	916,75
<i>Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi</i>	1 127,36
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, w tym:	10 667,45
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	682,13
<i>Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi</i>	594,45
<i>Informacja i komunikacja</i>	637,20
<i>Transport i gospodarka magazynowa</i>	2 208,25
<i>Budownictwo</i>	253,42
<i>Przetwórstwo przemysłowe</i>	3 547,92
Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	5 048,00
Ekspozycje kapitałowe	3 070,95
Inne ekspozycje	10 866,20
	385 955,02

5. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych:

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania					
1 Kredyty i zaliczki		5 587 981		5 587 981		2 252 938		
2 <i>banki centralne</i>								
3 <i>instytucje rządowe</i>								
4 <i>instytucje kredytowe</i>								
5 <i>inne instytucje finansowe</i>								
6 <i>przedsiębiorstwa niefinansowe</i>		5 587 981		5 587 981		2 252 938		
7 <i>gospodarstwa domowe</i>								
8 Dłużne papiery wartościowe								
9 Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10 łącznie		5 587 981		5 587 981		2 252 938		

6. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane								
	Nieprzeterminowane lub przeterminowania dni ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni			Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1 Kredyty i zaliczki	183 330 413	183 311 366	19 047	19 188 993	6 553 842	65 981	2 636 155	3 069 153	6 863 862				
2 Banki centralne													
3 Instytucje rządowe	55 895 643	55 895 643											
4 Instytucje kredytowe	67 559 912	67 559 912											
5 Inne instytucje finansowe	2 033 591	2 033 591											
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	11 085 823	11 085 823		15 783 933	5 017 926		1 626 992	2 301 729	6 837 286				
7 w tym MSP	11 085 823	11 085 823		15 783 933	5 017 926		1 626 992	2 301 729	6 837 286				
8 Gospodarstwa domowe	46 755 444	46 736 397	19 047	3 405 060	1 535 916	65 981	1 009 163	767 424	26 576				
9 Dłużne papiery wartościowe	172 598 013	172 598 013											
10 Banki centralne	110 498 390	110 498 390											
11 Instytucje rządowe	48 266 967	48 266 967											
12 Instytucje kredytowe	7 499 177	7 499 177											
13 Inne instytucje finansowe	1 020 170	1 020 170											
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe	5 313 309	5 313 309											
15 Ekspozycje pozabilansowe													
16 Banki centralne													
17 Instytucje rządowe													
18 Instytucje kredytowe													
19 Inne instytucje finansowe													
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe													
21 Gospodarstwa domowe													
22 Łącznie	355 928 426	355 909 379	19 047	19 188 993	6 553 842	65 981	2 636 155	3 069 153	6 863 862				

7. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
	w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3					
1	Kredyty i zaliczki	183 330 413			19 188 993			181 744			8 521 113					
2	<i>Banki centralne</i>															
3	<i>Institucje rządowe</i>	55 895 643														
4	<i>Institucje kredytowe</i>	67 559 912														
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	2 033 591														
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	11 085 823			15 783 933			4 455			7 693 063					
7	<i>w tym MSP</i>	11 085 823			15 783 933			4 455			7 693 063					
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	46 755 444			3 405 060			177 289			828 050					
9	Dłużne papiery wartościowe	172 598 013														
10	<i>Banki centralne</i>	110 498 390														
11	<i>Institucje rządowe</i>	48 266 967														
12	<i>Institucje kredytowe</i>	7 499 177														
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	1 020 170														
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	5 313 309														
15	Ekspozycje pozabilansowe	6 358 625														
16	<i>Banki centralne</i>															
17	<i>Institucje rządowe</i>															
18	<i>Institucje kredytowe</i>															
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>															
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>															
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>															
22	łącznie	362 287 051			19 188 993			181 744			8 521 113					

8. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

	a	b
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1 Rzeczowe aktywa trwałe		
2 Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3 <i>Nieruchomości mieszkalne</i>		
4 <i>Nieruchomości komercyjne</i>		
5 <i>Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)</i>		
6 <i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>		
7 <i>Pozostałe</i>		
8 Łącznie		

VII. INFORMACJE W ZAKRESIE RYZYKA OPERACYJNEGO

1. Stosowane metody oceny wymogów w zakresie funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego

Bank Spółdzielczy w Staszowie stosuje metodę wskaźnika bazowego. W roku 2020 wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka wynosił w Banku 1 334,55 tys. zł.

2. Informacje o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w danym roku oraz działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia ich w przyszłości

Straty brutto z tytułu ryzyka operacyjnego za cały 2020 rok zostały oszacowane na kwotę 98,95 tys. zł. Udział poszczególnych strat przedstawiono zgodnie z podziałem na rodzaje zdarzeń i kategorie zgodnym z art. 324 Rozporządzenia CRR.

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Kwota straty brutto w tys. zł	% sumy straty brutto
1. Oszustwo wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	0,00	0,00%
	2. Kradzież i oszustwo	0,00	0,00%
2. Oszustwo zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo	93,87	94,87%
	2. Bezpieczeństwo systemów	0,01	0,01%
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	0,00	0,00%
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,02	0,02%
	3. Podziały i dyskryminacja	0,00	0,00%
4. Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0,02	0,02%
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,00	0,00%
	3. Wady produktów	0,01	0,01%
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0,00	0,00%
	5. Usługi doradcze	0,00	0,00%
5. Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	2,78	2,81%
6. Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu	1. Systemy	0,41	0,41%
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	1,83	1,85%
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość	0,00	0,00%
	3. Napływ i dokumentacja klientów	0,00	0,00%
	4. Zarządzanie rachunkami klientów	0,00	0,00%
	5. Kontrahenci niebędący klientami banku	0,00	0,00%
	6. Sprzedawcy i dostawcy	0,00	0,00%
RAZEM		98,95	100,00%

Największe koszty w 2020 r. z tytułu ryzyka operacyjnego generowały zdarzenia z rodzaju oszustw zewnętrznych i wyniosły one 93,87 tys. zł, co stanowiło 94,87% wszystkich kosztów zarejestrowanych zdarzeń. Straty te są w dużej mierze odwracalne pomiędzy okresami sprawozdawczymi. W celu ich ograniczenia przypominano klientom o obowiązku spłaty zadłużenia.

3. Informacje o najważniejszych zdarzeniach operacyjnych w ocenie banku, jakie wystąpiły w roku 2020

W rejestrze zdarzeń wewnętrznych ryzyka operacyjnego w 2020 roku nie odnotowano zdarzeń operacyjnych, które uznano za istotne (powyżej kwoty 10 000,00 zł).

VIII. INFORMACJE W ZAKRESIE EKSPOZYCJI W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Bank posiadał ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.

Podział ekspozycji w zł ze względu na cel nabycia według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie

Nazwa emitenta	Cel		
	1) Strategiczny	2) Płynnościowy	3) Rentowność
Akcje BPS	1 642 660,00		
Udziały SSOZ	5 000,00		
Skarbowe WZ0124		1 007 210,00	
Skarbowe WZ0126		1 006 110,00	
Skarbowe WZ0528		3 003 750,00	
Skarbowe WZ0525		2 979 575,07	
Skarbowe WZ1129		9 892 500,00	
Skarbowe WZ0528 0720		10 012 500,00	
Skarbowe WZ11290820		6 824 788,35	
Polski Fundusz Rozwoju		1 020 170,40	
Bank Gospodarstwa Krajowego FPC0725		3 060 900,00	
Bank Gospodarstwa Krajowego FPC00427		2 082 680,00	
Bank Gospodarstwa Krajowego BGK1023		503 343,99	
BPS 0222		212 121,00	
BPS 1026		303 366,00	
BPS 0328		404 808,55	
BPS 1029		402 350,68	
BPS 0525		125 600,00	
PCC Exol S.A.		156 287,32	
PCC Rokita SA EA		61 692,00	
PCC Rokita SA EB		54 341,76	
PCC Rokita SA GB		158 475,00	
PKN Orlen S.A. PKN 0921		426 708,27	
PKN Orlen S.A. PKN 1222		318 251,04	
PGE		1 011 810,00	
Dom Development S.A.		1 015 573,71	
Cyfrowy Polsat S.A.		1 605 214,25	
Gmina Sulechów		4 900 588,00	
Lubelski Bank Spółdzielczy		404 007,01	
Gmina Lubień Kujawski		3 002 970,00	
Gmina Miedziana Góra		5 036 490,72	
Giełda Papierów Wartościowych		504 956,29	
Gmina Sadowie		600 486,00	
Bony Pieniężne NBP		110 498 389,86	
Jednostki Uczestnictwa BPS Konserwatywny		557 394,53	
Jednostki Uczestnictwa BPS Dłużny		1 642 684,68	
Jednostki Uczestnictwa BPS Spokojna Inwestycja		1 037 258,52	
Jednostki Uczestnictwa BPS Obligacji		803 825,43	
Jednostki Uczestnictwa BPS Spokojna Inwestycja		1 006 835,64	
Razem:	1 647 660,00	177 646 014,07	

Zaangażowanie Banku Spółdzielczego w Staszowie w akcje i udziały w innych jednostkach wycenione wg ceny nabycia (w zł)

Rodzaj	Wartość bilansowa
Akcje BPS	1 642 660,00
Udziały SSOZ	5 000,00
Razem	1 647 660,00

BONY wycenione wg ceny nabycia na dzień 31.12.2020 r. w zł

Nazwa emitenta	Wartość rynkowa	Wartość bilansowa
Bony pieniężne NBP	110 498 389,86	110 498 389,86
Razem	110 498 389,86	110 498 389,86

Niezrealizowane zyski i straty są ujmowane w funduszu z aktualizacji wyceny stanowiący element funduszy własnych.

Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie

**Obligacje na dzień
31.12.2020 r. w zł**

Nazwa emitenta	Wartość rynkowa	Wartość bilansowa	Niezrealizowany zysk	Niezrealizowana strata
Skarbowe WZ0124	1 007 210,00	1 007 210,00	11 796,80	
Skarbowe WZ0126	1 006 110,00	1 006 110,00	22 951,51	
Skarbowe WZ0528	3 003 750,00	3 003 750,00	73 015,48	
Skarbowe WZ0525	2 979 575,07	2 979 575,07		
Skarbowe WZ1129	9 892 500,00	9 892 500,00	171 208,67	
Skarbowe WZ0528 0720	10 012 500,00	10 012 500,00	171 155,26	
Skarbowe WZ11290820	6 824 788,35	6 824 788,35		
Polski Fundusz Rozwoju	1 020 170,40	1 020 170,40		
Bank Gospodarstwa Krajowego FPC0725	3 060 900,00	3 060 900,00	53 946,14	
Bank Gospodarstwa Krajowego FPC00427	2 082 680,00	2 082 680,00	40 794,65	
Bank Gospodarstwa Krajowego BGK1023	503 343,99	503 343,99		
BPS 0222	212 121,00	212 121,00		
BPS 1026	303 366,00	303 366,00		
BPS 0328	404 808,55	404 808,55		
BPS 1029	402 350,68	402 350,68		
BPS 0525	125 600,00	125 600,00		
PCC Exol S.A.	156 287,32	156 287,32		
PCC Rokita SA EA	61 692,00	61 692,00	1 488,00	
PCC Rokita SA EB	54 341,76	54 341,76	1 108,00	
PCC Rokita SA GB	158 475,00	158 475,00	7 350,00	
PKN Orlen S.A. PKN 0921	426 708,27	426 708,27	1 482,95	
PKN Orlen S.A. PKN 1222	318 251,04	318 251,04	2 398,56	

PGE	1 011 810,00	1 011 810,00		8 231,90
Dom Development S.A.	1 015 573,71	1 015 573,71		
Cyfrowy Polsat S.A.	1 605 214,25	1 605 214,25		
Gmina Sulechów	4 900 588,00	4 900 588,00		
Lubelski Bank Spółdzielczy	404 007,01	404 007,01		
Gmina Lubień Kujawski	3 002 970,00	3 002 970,00		
Gmina Miedziana Góra	5 036 490,72	5 036 490,72		
Giełda Papierów Wartościowych	504 956,29	504 956,29		
Gmina Sadowie	600 486,00	600 486,00		
Razem:	62 099 625,41	62 099 625,41	558 696,02	8 231,90

Jednostki Uczestnictwa TFI na 31.12.2020 r. w zł

Nazwa funduszu	Wartość nominalna	Wartość rynkowa	Niezrealizowany zysk	Niezrealizowana strata
BPS KONSERWATYWNY	533 457,10	557 394,53	23 937,43	
BPS DŁUŻNY	1 623 096,36	1 642 684,68	19 588,32	
BPS SPOKOJNA NWESTYCJA	1 000 000,00	1 037 258,52	37 258,52	
BPS Obligacji	800 000,00	803 825,43	3 825,43	
BPS Spokojna Inwestycja	1 000 000,00	1 006 835,64	6 835,64	
Razem	4 956 553,46	4 956 553,46	91 445,34	0,00

Bank stosował metody wyceny papierów wartościowych zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami oraz z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku z późniejszymi zmianami w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

Na dzień bilansowy aktywa i pasywa zostały wycenione według następujących zasad:

1. akcje nie notowane na giełdzie, dla których nie istnieje aktywny rynek według ceny nabycia, posiadany pakiet akcji klasyfikowany jest jako trwałe aktywa finansowe,
2. udziały w pozostałych jednostkach według ceny nabycia,
3. dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności według zamortyzowanego kosztu,
4. dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, dla których nie istnieje aktywny rynek według ceny nabycia,
5. pozostałe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży notowane na rynku według ceny rynkowej,
6. papiery wartościowe przeznaczone do obrotu notowane na rynku aktywnym według ceny rynkowej,

Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych.

IX. INFORMACJE W ZAKRESIE EKSPOZYCJI NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCIOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM

1. Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia (w tym założenia dotyczące przedterminowej spłaty kredytów oraz zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwości pomiaru ryzyka stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej Banku jest to część ryzyka rynkowego, ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to związane jest z ryzykami: przeszacowania, bazowym, opcji klienta.

- 1) Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- 2) Ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowanych stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank mnożniki (wskaźniki) określające relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych,
- 3) Ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne), oraz ryzyko wynikające z domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta),

Założeniem Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania, mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych a przez to na zmiany przychodów i kosztów. W konsekwencji ma to utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów (funduszy własnych).

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oparte jest m.in. na następujących zasadach:

- a) pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki stopy procentowej;
- b) zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej koncentrującego się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości i ewentualnego wpływu tych zmian na wartość ekonomiczną kapitału;

- c) ograniczanie ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiedniego kształtowania struktury aktywów i pasywów.

Analiza luki polega na określeniu wielkości niedopasowania między wrażliwymi na zmiany stopy procentowej aktywami i pasywami w poszczególnych przedziałach czasowych, uwzględniających pierwszy możliwy termin zmian (przeszacowania) stóp procentowych.

Analiza ryzyka przeszacowania polega:

- a) porównaniu metodą luki stopy procentowej, wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym,
- b) wyliczeniu zmian wyniku odsetkowego jako suma iloczynów wielkości luki w danym przedziale przeszacowania oraz założonej skali zmiany stopy procentowej z jednoczesnym uwzględnieniem średniego czasu trwania danej luki,
- c) analizie wariantowej przy założeniu zmiany stóp o ± 50 pb dla wszystkich pozycji oraz o ± 50 pb, z pominięciem pozycji oprocentowanych poniżej założonej skali zmian.
- d) analizie wariantowej przy założeniu zmiany stóp o ± 100 pb dla wszystkich pozycji oraz o ± 100 pb, z pominięciem pozycji oprocentowanych poniżej założonej skali zmian.
- e) analizie przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych (z pominięciem pozycji oprocentowanych poniżej założonej skali zmian) – test warunków skrajnych,
- f) symulacji pozycji przeszacowujących się do 12 miesięcy.

Bank dokonuje analizy ryzyka bazowego poprzez zestawienie skumulowanych luk niedopasowania według poszczególnych stawek bazowych.

- a) jako stawki bazowe (stopy referencyjne) Bank przyjmuje:
  - stopy procentowe NBP, (stopę redyskontową weksli, lombardową i referencyjną)
  - stawkę WIBID / WIBOR,
  - rentowność bonów skarbowych jako stawki o bardzo zbliżonym charakterze.
- b) porównaniu metodą luki stopy procentowej, wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym;
- c) wyznaczana jest zmiana wyniku odsetkowego dla każdej stawki bazowej, jako suma iloczynów wartości luki w danym przedziale przeszacowania oraz założonej skali zmiany stopy procentowej ($-0,10$ pb) w jednoczesnym uwzględnieniem średniego czasu trwania danej luki. Łączna wielkość zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego stanowi sumę zmian wyniku odsetkowego dla każdej stawki bazowej;
- d) zakłada się szokowe niedopasowanie zmiany stawek bazowych o 35 punktów bazowych – test warunków skrajnych;
- e) symulacji pozycji przeszacowujących się w okresie 12 miesięcy.

Bank dokonuje kontroli ryzyka opcji klienta w zakresie:

- a) wcześniejszej spłaty kredytów
- b) zerwania depozytów terminowych przed terminem wymagalności
- c) depozytów o nieokreślonym terminie zapadalności.

Przy ocenie ryzyka opcji klienta za istotne uznaje się skorzystanie przez klienta Banku z prawa do zerwania depozytu i wcześniejszej spłaty kredytu o:

- a) stałym oprocentowaniu,
- b) zmiennym oprocentowaniu

Jako znaczący poziom wykorzystania opcji klienta uznaje się sytuację gdy:

- a) łączna kwota kredytów spłacanych przed terminem przekroczy w okresie analizowanego miesiąca ustalony limit, za przedterminową spłatę kredytu uznaje się przypadek, gdy wyprzedzenie w stosunku do ustalonego (umownego) harmonogramu spłat wynosi co najmniej 30 dni,

- b) zrywalność wszystkich depozytów przekroczy w okresie analizowanego miesiąca ustalony limit, przy czym za depozyt zerwany uważa się depozyt, którego likwidacja nastąpiła w ciągu 30 dni.

Wskaźnik zrywalności depozytów wyliczany jest jako iloraz salda zerwanych w okresie danego miesiąca depozytów klientów niebankowych do stanu depozytów wrażliwych na zmianę stopy procentowej wg stanu na koniec miesiąca (depozytów terminowych).

Wskaźnik wcześniejszych spłat kredytów jest kalkulowany jako iloraz wartości kredytów spłaconych przedterminowo w ciągu danego miesiąca do stanu kredytów i pożyczek brutto ogółem na koniec poprzedniego miesiąca.

Kwoty wcześniej spłaconych kredytów i zerwanych depozytów są wyznaczone w cIRM na bazie danych dziennych w ujęciu miesięcznym. Są odnoszone, odpowiednio do kredytów i pożyczek brutto oraz depozytów wrażliwych na zmianę stopy procentowej wg stanu na koniec miesiąca. Jeśli którakolwiek z obliczonych relacji przekroczy wyznaczony limit to podstawowa luka przeszacowania będzie skorygowana, w ten sposób że wartości kredytów i depozytów w przedziałach przeszacowania powyżej 1 dnia pomniejsza się o obliczone wartości, a korekty ujmują się w przedziale do jednego dnia.

Depozytami o nieokreślonym terminie wymagalności/przeszacowania charakteryzującymi się niskim prawdopodobieństwem przeszacowania nawet w przypadku istotnej zmiany stóp procentowych są rachunki ROR sektora niefinansowego i budżetowego. Pozycje te obejmują jedynie depozyty, których oprocentowanie uzależnione jest od decyzji Banku. Modelowanie rachunków bez określonego terminu wymagalności / przeszacowania stosuje się w sytuacji, gdy w Banku występuje finansowanie aktywów z długim terminem przeszacowania zobowiązaniami o krótkich terminach przeszacowania. Miarą istotności tego zjawiska jest relacja różnicy wartości aktywów oraz pasywów w przedziałach przeszacowania powyżej 1 roku do sumy aktywów wrażliwych. Jeżeli przewaga aktywów nad pasywami z przeszacowaniem powyżej 1 roku jest niższa niż 10% sumy aktywów wrażliwych, przyjmuje się, że nie występuje przesłanka do stosowania urealnienia przeszacowania pozycji o nieokreślonym terminie. W sytuacji przekroczenia 10% przewagi aktywów nad pasywami do sumy aktywów wrażliwych urealnienie dokonywane jest na podstawie osadu na tych rachunkach, które należy ująć w przedziale pow. 1 roku.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością.

2. Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosowanego wskaźnika używanego do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych

Obserwacja wpływu skutków szokowych spadków stóp procentowych dokonywana jest w ramach testów warunków skrajnych w obszarze:

- a) ryzyka przeszacowania - przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych (zmiana oprocentowania ograniczona jest do wysokości oprocentowania transakcji),
- b) ryzyka bazowego – przy założeniu zmiany stawek bazowych o 35 punktów bazowych (zmiana oprocentowania ograniczona jest do wysokości oprocentowania transakcji) – test warunków skrajnych, przeprowadzany dla stopy zmiennej,

W przypadku gdy zmiana oprocentowania o 200 punktów bazowych spowoduje zmianę wyniku odsetkowego lub wartości ekonomicznej kapitału o ponad ustalone limity, bądź zmiana o 35 punktów bazowych powoduje spadek wartości sumy posiadanych funduszy własnych o ponad ustalony limit Bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka przeszacowania bądź bazowego zgodnie z „Instrukcją szacowania kapitału wewnętrznego i oceny adekwatności kapitałowej”.

Wyniki testów:

Na dzień 31.12.2020 r. zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy od dnia analizy przy spadku stóp procentowych o 200 punktów bazowych wyniosła - 2 190,46 tys. zł. Udział zmiany dochodu w funduszach własnych wyniósł 8,93%.

Na dzień 31.12.2020 r. zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy od dnia analizy przy spadku o 35 punktów bazowych zarówno dla aktywów, jak i pasywów o zmiennej stopie wg stawek bazowych (stopy procentowe NBP i stawki WIBOR/WIBID z wyłączeniem pozycji, których poziom

oprocentowania jest niższy niż założona skala zmian) wyniosła 589,50 tys. zł. Udział zmiany dochodu w funduszach własnych wyniósł 2,40%.

Na dzień 31.12.2020 r. zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy od dnia analizy przy spadku stóp procentowych o 50 punktów bazowych wyniosła -811,52 tys. zł. Udział zmiany do planowanego wyniku odsetkowego wyniósł 16,07%.

Na dzień 31.12.2020 r. zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy od dnia analizy przy spadku stóp procentowych o 100 punktów bazowych wyniosła -1 418,10 tys. zł. Udział zmiany dochodu w funduszach własnych wyniósł 5,78%.

Testy warunków skrajnych przeprowadzane były w okresach miesięcznych.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych nie wykazały konieczności utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka stopy procentowej na dzień 31.12.2020 r.

X. INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI WYNAGRODZEŃ DLA PRACOWNIKÓW, KTÓRYCH DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA MA ISTOTNY WPŁYW NA PROFIL RYZYKA

1. Informacje dotyczące procesu ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka (zwanymi pracownikami istotnymi) jest:

1. określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Staszowie, zwanym dalej „Bankiem”, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r.
2. wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
3. wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

2. Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami

1. Do stanowisk istotnych o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Finansów oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się:
  - 1) Członków Rady Nadzorczej,
  - 2) Członków Zarządu,
  - 3) Kierownika Sekcji Rachunkowości
  - 4) Stanowisko Zgodności
2. Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk w Banku.

Stale składniki wynagradzania są to składniki rozumiane jako:

- a) wynagrodzenie zasadnicze,
- b) dodatek kasjerski,
- c) dodatek za sprzątanie,
- d) dodatek stażowy,
- e) wyrównawczy,
- f) świadczenie jubileuszowe,
- g) wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
- h) dodatek prowizyjny za sprzedaż ubezpieczeń

- i) wpłaty pracodawcy na PPE,
- j) odprawa w związku ze zwolnieniami grupowymi, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika.

Zmienne składniki wynagradzania rozumiane są jako premia uznaniowa i nagroda.

Do składników wynagradzania zalicza się:

Stanowiska istotne	Stałe składniki	Zmienne składniki
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej i/lub posiedzeniu Komitetu Audytu	Brak
Członkowie Rady Nadzorczej	Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej i/lub posiedzeniu Komitetu Audytu	Brak
Członkowie Zarządu	Składniki stałe	Premia uznaniowa nagroda
Kierownik Sekcji Rachunkowości	Składniki stałe	Premia uznaniowa nagroda
Stanowisko Zgodności	Składniki stałe	Premia uznaniowa nagroda

3. Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemów wynagrodzeń

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli. Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia.

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza a dla pozostałych pracowników ustala Zarząd.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem tego, że wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% rocznego wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

4. Główne parametry oraz uzasadnienie wszelkiego rodzaju systemu elementów zmiennych i wszelkich innych świadczeń niepieniężnych oraz stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii (planu ekonomiczno-finansowego) działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe, natomiast oceny pracy osób mających wpływ na profil ryzyka Banku dokonuje Zarząd.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania:

- 1) zysk netto,
- 2) jakość portfela kredytowego,
- 3) łączny współczynnik kapitałowy,
- 4) wskaźnik płynności LCR,

Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych wyżej wskaźników w odniesieniu do Strategii działania Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są

przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników był zrealizowany co najmniej w 80%.

1. Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagrodzenia to:
  - a. Uzyskane absolutorium w okresie oceny,
  - b. Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
  - c. Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.
2. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagrodzenia nie przyznaje się.

5. Zagregowane informacje ilościowe na temat wysokości wynagrodzeń z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników z uwzględnieniem stosunku stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych

Wynagrodzenie stałe wypłacane jest w okresach miesięcznych. Wynagrodzenie zmienne nie było przyznawane i wypłacane w 2020 roku.

Informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzeń za 2020 r., osób zajmujących stanowiska kierownicze wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka

Wynagrodzenia kadry kierowniczej wyższego szczebla i pracowników istotnych (12 osób)	
w zł.	2020 r.
Wynagrodzenie stałe	645 476,51
Wynagrodzenie zmienne	0,00
Całkowite wynagrodzenie	645 476,51
w %	2020 r.
Wynagrodzenie stałe	100%
Wynagrodzenie zmienne	0%
Całkowite wynagrodzenie	100%
2020 r.	
<i>Udział % wynagrodzenia zmiennego w wynagrodzeniu stałym</i>	
Członkowie Zarządu	0%
Pozostałe osoby	0%

W roku 2020 nie wystąpiły płatności związane z podjęciem zatrudnienia i zakończeniem stosunku zatrudnienia dot. osób zajmujących stanowiska kierownicze wyższego szczebla.

XI. INFORMACJE W ZAKRESIE DŹWIGNI FINANSOWEJ

1. Wskaźnik dźwigni oraz sposób, w jaki instytucja zastosowała art. 499 ust 2 i 3 Rozporządzenia CRR

Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz

zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

Wskaźnik dźwigni oblicza się jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową.

Bank ujawnia informacje w zakresie wskaźnika dźwigni uwzględniając *Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.*

Do wyliczenia wskaźnika dźwigni miarą kapitału jest kapitał Tier I.

Miarą ekspozycji całkowitej jest suma wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału.

Wskaźnik dźwigni finansowej wg. w pełni wprowadzonej definicji miał taką samą wartość jak wg. definicji przejściowej i wynosił 6,36%.

2. Podział miary ekspozycji całkowitej stosowanej do obliczania wskaźnika dźwigni- na 31.12.2020 r. (w tys. zł.) oraz czynniki, które miały wpływ na wskaźnik

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni wg Tabeli LRSum Rozporządzenia 2016/200 Komisji (UE)

		Wartość w tys. zł.
1.	Aktywa razem wg opublikowanych sprawozdań finansowych	384 205
2.	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4.	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	-
5.	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	-
6.	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	1 750
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
7	Inne korekty	-185
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	385 770
	Kapitał Tier I W pełni wprowadzona definicja	24 525
	Kapitał Tier I Definicja przejściowa	24 525

3. Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni

Ryzyko wynikające z Rozporządzenia MRiF z dn. 6 marca 2017, zapisów Rozporządzenia CRR (art. 4 ust. 1 pkt 94), Dyrektywy UE (art.87). Regulacje te nie definiują metody wyliczania wymogów kapitałowych. Bank uznaje ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej za nieistotne i ogranicza się tylko do wyliczania i prezentowania wskaźnika. Bank stosuje kryteria wyznaczające poziom istotności ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej opierając się na stanowisku KNF odnośnie założeń polityki dywidendowej, gdzie minimalnym poziomem wskaźnika jest wartość powyżej 5%.

XII. INFORMACJE NA TEMAT PODEJŚCIA DO RYZYKA PŁYNNOŚCI ZGODNIE Z REKOMENDACJĄ 18 REKOMENDACJI P KNF

1. Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonujących i biznesowych

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą: Rada Nadzorcza, Zarząd, Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem płynności – Prezes Zarządu, Kierownik Sekcji Rachunkowości, Sekcja Ryzyk oraz pracownicy.

Rada Nadzorcza Banku:

- a) Zatwierdza Plan Finansowy oraz Plan pozyskania i utrzymania bazy depozytowej oraz środków obcych stabilnych,
- b) Określa akceptowany ogólny poziom ryzyka Banku,
- c) Sprawuje nadzór w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności podejmowanym przez Bank.

Zarząd Banku:

- a) Odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności (opracowanie pisemnych zasad oraz procedur);
- b) Sprawuje nadzór nad efektywnym procesem zarządzania ryzykiem płynności,
- c) Odpowiada za zarządzanie ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej,
- d) Dostosowuje strukturę organizacyjną Banku oraz stopień zaawansowania metod zarządzania ryzykiem płynności do skali i charakteru prowadzonej działalności,
- e) Sprawuje kontrolę nad stworzeniem odpowiedniego systemu raportowania,
- f) Odpowiada za dostosowanie rodzajów i wielkości ryzyka oraz procesu zarządzania do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,
- g) Odpowiada za przydzielenie adekwatnych środków technicznych (zapewniających sprawne gromadzenie i przetwarzanie informacji dla celów zarządzania ryzykiem płynności) oraz dobór personelu do zarządzania ryzykiem płynności,
- h) Przeprowadza przeglądy polityki zarządzania ryzykiem płynności oraz stosuje niezależne monitorowanie na drugiej linii obrony przez weryfikację bieżącą lub testowanie w zakresie zarządzania ryzykiem, wprowadzając w razie potrzeby (w razie poważnych zmian profilu działalności Banku lub zasadniczych zmian sytuacji rynkowej), niezbędne korekty i udoskonalenia.

Prezes Zarządu:

- a) nadzoruje zarządzanie ryzykiem płynności przez niezależne monitorowanie na drugiej linii obrony przez testowanie pionowe,

- b) odpowiada za funkcjonowanie SIZ dostarczając Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacji na temat ryzyka.

Kierownik Sekcji Rachunkowości odpowiada za:

- a) Utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej:
  - wywiązanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku,
  - utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie,
- b) Bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku,
- c) Utrzymywanie poziomu nadzorczych miar płynności oraz krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej płynności Banku,
- d) Maksymalizowanie dochodów z przeprowadzanych transakcji (zapewnienie maksymalizacji dochodów, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpiecznego poziomu ryzyka płynności),
- e) Prawidłowość i bezpieczeństwo zawieranych transakcji,
- f) Identyfikację zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku, oraz dokonywanie pomiaru i kontroli ryzyka związanego z płynnością, zgodnie z procedurami ustalonymi przez Zarząd Banku,
- g) Realizację działań awaryjnych zgodnie z kompetencjami wynikającymi z planów awaryjnych.

Sekcja Ryzyk:

- a) Weryfikuje regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem płynności; w tym limitów ostrożnościowych,
- b) Weryfikuje plany awaryjne oraz plan pozyskania i utrzymania bazy depozytowej oraz środków obcych stabilnych,
- c) Dokonuje pomiaru, monitorowania poziomu ryzyka płynności oraz kontroluje przestrzeganie limitów,
- d) Sporządza analizę zawierającą ocenę ryzyka płynności wraz ze stosownymi wnioskami oraz ewentualnymi wskazaniem.
- e) Sporządza notatkę z weryfikacji regulacji dotyczących ryzyka płynności.
- f) Stosuje weryfikację bieżącą poziomą w ramach niezależnego monitorowania.

Każdy pracownik Banku zobowiązany jest do:

- a) Realizacji Planu Finansowego Banku w zakresie działalności związanej z przypisanymi obowiązkami służbowymi,
- b) Zgłaszania kierownictwu informacji o niepokojących sygnałach, mogących wpłynąć niekorzystnie na sytuację Banku (obserwacja zachowań klientów),
- c) Dbania o jak najlepszy wizerunek Banku, oraz do rzetelnej obsługi klientów,
- d) Kształtowania pozytywnych relacji z klientami Banku.

2. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:

- a) płynności;
- b) bezpieczeństwa;
- c) rentowności.

Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i

lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym, lokaty płynnościowe oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Zrzeszający. Płynne finansowanie swoich klientów Bank może prowadzić poprzez system współfinansowania konsorcjalnego z Bankiem Zrzeszającym i innymi bankami spółdzielczymi.

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych i budżetu.

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, tak aby Bank mógł otwierać, po stronie aktywnej, pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności.

Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

Z uwagi na średnio-wysokie zaangażowanie w ekspozycje zabezpieczone hipotecznie Bank dokonuje pogłębionej analizy płynności długoterminowej. Zasady ww. analizy określa *Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności*.

3. Stopień, w jakim funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności są scentralizowane bądź zdecentralizowane

Z uwagi na niewielką skalę działalności Banku funkcje zarządzania ryzykiem można uznać za scentralizowane. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku, a nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności sprawuje Rada Nadzorcza. Zadania związane z utrzymywaniem płynności Banku wykonywane są przez Kierownika Sekcji Rachunkowości, a zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Sekcja Ryzyk.

4. Funkcjonowanie w ramach zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Staszowie jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości SA oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS SA. W związku z tym Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający.

Bank Zrzeszający pełni istotną rolę w zakresie zabezpieczania płynności śróddziennej. Głównym zadaniem Banku jest wypełnianie funkcji zrzeszeniowych wobec Banków Spółdzielczych w ramach Umowy.

Celem funkcjonowania Systemu Ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony.

5. Informacje ilościowe (w tym opis wskaźników) i jakościowe dotyczące pozycji płynności

- 1) Źródła finansowania działalności Banku w tys. zł. Głównym źródłem finansowania są gospodarstwa domowe posiadające 77,50% udziału w bazie depozytowej.

Wyszczególnienie	Wg stanu na 31.12.2020 r.
1. Zobowiązania wg sektorów	357 592
Podmioty finansowe	0
Podmioty gospodarcze	40 170
Gospodarstwa domowe	277 128
Instytucje niekomercyjne	8 227
Budżet	32 067
2. Inne źródła finansowania	19 708
3. Razem źródła finansowania	377 300

- 2) Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku ważna jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. Bank dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień sprawozdawczy. Normy te dotyczą zarówno płynności krótkoterminowej (M1 i M2) jak długoterminowej (M3 i M4).

Miary płynności	Minimalny limit nadzorczy	Minimalny limit wewnętrzny	Wartość na 31.12.2020
Luka płynności krótkoterminowej w tys. zł – M1	-	0,0	113 568
Współczynnik płynności krótkoterminowej – M2	-	1,06	2,14
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi – M3	1,0	1,10	2,49
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi – M4	1,0	1,05	1,86

- 3) Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik LCR, który obrazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności.

Wskaźnik LCR oblicza się jako stosunek zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przyływami dotyczącymi kolejnych 30 dni – zakłada się, że przyływy nie mogą stanowić więcej niż 75% wartości odpływów. Bank Spółdzielczy w Staszowie na dzień 31.12.2020 r. osiągnął wskaźnik na poziomie 400% (bez depozytu obowiązkowego) oraz 474% (z depozytem obowiązkowym). Bank jako uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie decyzji KNF o odstąpieniu od utrzymywania przez uczestników SOZ BPS minimum dla wskaźnika LCR wyliczanego w ujęciu jednostkowym nie jest zobligowany do przestrzegania limitu nadzorczego dla tego wskaźnika.

Zarówno wskaźnik LCR jak i nadzorcze miary płynności obliczane są na każdy dzień roboczy a informacja o ich poziomie przekazywana jest odpowiedzialnym członkom Zarządu. Dodatkowo, informacja o kształtowaniu się wspomnianych miar przedkładana jest na posiedzeniach Zarządu Banku, a następnie – w okresach kwartalnych - na Radę Nadzorczą Banku.

- 4) W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności. Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów wykazała, że limity dotyczące wskaźników luki we przedstawionych okresach zostały dotrzymane.

Wskaźniki płynności	Do 7 dni	Do 30 dni	Do 3 miesięcy	Do 12 miesięcy
Limit minimalny	0,90	1,00	0,90	0,90
Wartość wskaźnika	1,96	2,19	2,11	1,83

XIII. INFORMACJE ZGODNIE Z ART. 111A USTAWY PRAWO BANKOWE

1. Informacja o działalności banku na Terytorium RP

- 1) Siedziba Banku Spółdzielczego w Staszowie: ul. Kościelna 25, 28-200 Staszów.
- 2) Bank Spółdzielczy w Staszowie działa na terenie województwa świętokrzyskiego.
- 3) Podstawowe jednostki organizacyjne w Banku Spółdzielczym w Staszowie tworzą:
  - a) Centrala – Staszów,
  - b) Oddziały – Staszów, Bogoria, Iwaniska, Rytwiany.
- 4) Bank Spółdzielczy w Staszowie jest Zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa.

2. Informacje o stopie z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej

Stopa zwrotu z aktywów (ROA) według stanu na 31 grudnia 2020 roku, za który sporządzana jest informacja wynosi 0,10.

3. Opis systemu zarządzania, w tym opis systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej

- 1) Opis systemu zarządzania zawarto w Rozdziale I *Cele i strategię zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka* niniejszego dokumentu.

- 2) Opis systemu kontroli wewnętrznej:

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który stanowi część systemu zarządzania, o którym mówi art. 9 ustawy – Prawo bankowe.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi

W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębnia się:

- 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
- 2) komórkę do spraw zgodności mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego – która uregulowana jest w Umowie Systemu.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany w sposób zapewniający funkcjonowanie trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomów (linii obrony).

Na pierwszy poziom (linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.

Na drugi poziom (linię obrony) składa się co najmniej:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych,

2) działalność komórki do spraw zgodności,

Pracownicy komórek banku na drugim poziomie (drugiej linii) w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne, lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca pionowa lub testowanie pionowe) lub monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca pozioma lub testowanie poziome).

Na trzeci poziom (linię obrony) składa się działalność audytu wewnętrznego wykonywana przez SSOZ BPS.

Mechanizmy kontrolne są dostosowane do specyfiki Banku, charakteru procesu i składają się z odpowiedniego zbioru obejmującego co najmniej:

- 1) procedury - rozumiane jako zdefiniowany sposób określonego postępowania przez pracowników poszczególnych jednostek, komórek i stanowisk organizacyjnych;
- 2) podział obowiązków - rozumiany jako podział zadań i uprawnień przypisanych pracownikom na poszczególnych stanowiskach organizacyjnych w ramach danego procesu mający na celu zapobieganie sytuacjom, w których pracownik kontroluje samego siebie lub istnieje potencjalny konflikt interesów między pracownikami mającymi powiązania personalne (np. poprzez oddzielenie etapu zawierania transakcji od etapów jej rejestrowania i weryfikowania jej prawidłowości albo tzw. kontrolę dwóch par oczu),
- 3) autoryzację, w tym zwłaszcza autoryzację operacji finansowych i gospodarczych- rozumiana jako system zatwierdzania decyzji i czynności wykonywanych przez pracowników na poszczególnych stanowiskach organizacyjnych w ramach danego procesu (np. poprzez wprowadzenie obowiązku autoryzacji w systemie informatycznym w procesie zawierania transakcji przekraczających określony poziom),
- 4) kontrolę dostępu- rozumianą jako zestaw uprawnień dostępu do określonego obszaru, systemu, procesu,
- 5) kontrolę fizyczną - rozumianą jako zestaw uprawnień dostępu do określonego, fizycznie wydzielonego obszaru w banku (np. poprzez zapewnienie autoryzowanego wstępu, z zastosowaniem karty/kodu, na teren niektórych jednostek lub komórek organizacyjnych banku),
- 6) proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym - rozumiany jako rejestrowanie i przechowywanie określonych rodzajowo danych wprowadzonych i generowanych w danym systemie,
- 7) inwentaryzację - rozumianą jako porównywanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym odnośnie składników majątkowych i źródeł ich pochodzenia,
- 8) dokumentowanie odstępstw - rozumiane jako wykaz zarejestrowanych wyjątków w ramach wykonywania określonych czynności wynikających z ustalonych przez bank zasad postępowania,
- 9) wskaźniki wydajności - rozumiane jako wprowadzanie i stosowanie wskaźników prezentujących stopień wykonania danego celu w określonym czasie,
- 10) szkolenia.

Funkcjonujące w Banku procedury kontroli opracowane są w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność stanowiska zgodności. Mechanizmy zapewniające niezależność komórki audytu wewnętrznego określono w zasadach audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:

- 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 2) zatwierdza politykę zgodności banku;
- 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez bank

Uczestniczenie w realizacji zadań funkcji kontroli w różnym stopniu, zależnym od charakteru zadań należy do obowiązków każdego pracownika Banku na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.

Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych należy przypisać odpowiednie zadania związane z realizacją funkcji kontroli.

Pracownicy jednostek i komórek organizacyjnych pierwszego i drugiego poziomu zarządzania, wykonujący zadania w ramach funkcji kontroli przeprowadzając kontrole w ramach swoich obowiązków zobowiązani są do postępowania zgodnie z procedurami Banku.

Szczegółowe zasady postępowania zawarte są w „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Staszowie”.

4. Informacje o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22 aa ustawy Prawo bankowe

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady dokonywania ocen odpowiedniości Członków Zarządu i Rady Nadzorczej zawierają „Polityka oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Staszowie” oraz „Polityka zapewnienia odpowiedniości w składzie Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Staszowie”.

Niniejszy dokument przyjęty Uchwałą Zarządu Banku Spółdzielczego w Staszowie Nr 106/2021 w dniu 02.07.2021 r.